

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Ministerie van Defensie
Ministerie van Economische Zaken
Ministerie van Justitie

MIA Veiligheid

Voortgangsverslag over de periode 2009

Datum: 29 januari 2009

§ 1. Inleiding

Er wordt gewerkt vanuit drie gemeenschappelijke thema's die tot stand zijn gekomen na een match tussen een analyse van de vraag vanuit de verschillende departementen en vanuit het aanbod (de zeven sterke Nederlandse clusters binnen het bedrijfsleven). Zie de Maatschappelijke Innovatie Agenda Veiligheid (MIA Veiligheid).

De genoemde thema's zijn: 1. Opereren in ketens en netwerken, 2. Training en opleiding met behulp van geavanceerde simulaties en 3. Fysieke bescherming.

De MIA Veiligheid is langs twee sporen uitgewerkt. Het eerste spoor betrof de identificatie en uitwerking van projecten die mogelijk in 2008 al konden worden aanbesteed (korte termijn). Het tweede spoor betreft de uitwerking van de drie hierboven benoemde thema's in programmalijnen voor de looptijd van de agenda (lange termijn). Per thema is hiervoor een interdepartementale projectgroep ingericht die voor het betreffende thema een roadmap heeft uitgewerkt. Deze werkgroepen bestonden uit operationele eindgebruikers, beleidsmakers, instituten en branchevertegenwoordigers.

Naast de roadmaps is voor de realisatie van de MIA Veiligheid door de participerende departementen (BZK, Defensie, Economische Zaken en Justitie) een subsidieregeling uitgewerkt. Deze regeling is gepubliceerd op 27 juli in de Staatscourant (nr. 11299). In de regeling wordt een tender voorzien en een mechanisme waarlangs de selectie van projecten zal plaatsvinden. De regeling wordt uitgevoerd door het Agentschap NL.

Korte termijn

Voor de korte termijn zijn een aantal gemeenschappelijke projecten geselecteerd. Binnen programmalijn 1 vallen de projecten I-Bridge 2.0 en Edison TD. Binnen programmalijn 3 wordt het programma Fysieke Bescherming Uitrusting en Materieel (FBUH) ontwikkeld.

- **I-Bridge 2.0:**

Bij crisisbeheersing en rampenbestrijding werken diverse civiele hulpdiensten intensief samen, ook met Defensie. Met I-Bridge 2.0 wordt een informatiesysteem ontwikkeld ter ondersteuning van het netcentrisch werken. Het platform I-Bridge moet de samenwerking van de volgende kernfunctionaliteiten mogelijk maken:

- Geoharmonisatie: het synchroniseren van geografische informatie. De GIS-GEO kaart vormt de basis van het systeem.
- Collaboratie: het platform maakt secure ad hoc online communicatie mogelijk tussen verschillende partijen, zoals politie, brandweer, militairen en hulpdiensten.
- Spraakharmonisatie: alle vormen van spraakcommunicatie worden geharmoniseerd omgezet naar voice interoperabiliteit (VoIP, RolP) zodat effectief kan worden gecommuniceerd.
- Verslaglegging: alle gebeurtenissen tijdens een ramp of crises worden op een tijdlijn geregistreerd. Dit wordt gebruikt om van de verschillende rampen of crises te leren en om verantwoording af te (kunnen) leggen.
- Cryptoharmonisatie: het toegangsbeheer en de beveiliging van informatie. Netwerken mogen niet zomaar worden gekoppeld, maar als een crisissituatie daarom vraagt, kan een bevoegd persoon hiertoe wel besluiten. Dan moeten de verbindingen op een veilige manier tot stand komen.

- **Edison TD:**

Met dit systeem kunnen aan de hand van afbeeldingen en beschrijvingen de echtheidskenmerken van identiteitsdocumenten worden gecontroleerd. Indien twijfel bestaat over de echtheid van een aangeboden document of als de parate kennis van de echtheidskenmerken van het bewuste document ontbreekt, geeft Edison TD hulp bij de verificatie. Ontwikkeling van het systeem vormt onderdeel van het bredere programma Informatievoorziening Strafrechtsketen (PROGIS).

- **FBUH:**

Het onderzoeksprogramma Fysieke Bescherming en Uitrusting hulpverleners (FBUH) richt zich op twee onderzoeksbehoeften. De onderzoeksbehoefte "Bescherming Hulpverleners" moet leiden tot een betere taakspecifieke bescherming van de hulpverlener om een optimale taakvervulling te kunnen combineren met een minimaal risico voor de hulpverlener zelf. De taakspecifieke uitrusting wordt in brede zin bedoeld. Hieronder wordt bijvoorbeeld verstaan, bescherming van huid, hoofd en ademhaling. De onderzoeksbehoefte "Effectieve en compacte brandblusmiddelen" moet de hulpverlener in staat stellen om branden te bestrijden met een aanzienlijke lagere fysieke belasting en risico voor de hulpverlener. Het ontwikkelen van nieuwe methoden moet uiteindelijk resulteren in het niet hoeven uitvoeren van de "huidige" vorm van de binnenaanval. De basis voor de selectie criteria en testen dient op een nieuw te ontwikkelen standaard brandkromme te zijn gebaseerd.

Lange termijn

Voor de lange termijn is gekozen voor de subsidieregeling "Innovatie voor Maatschappelijke Veiligheid". Om in aanmerking te komen voor subsidie moeten de projecten in ieder geval voldoen aan de volgende voorwaarden:

1. het voorstel wordt ingediend door een ondernemer (evt. in samenwerking met andere partijen);
2. uit de aanvraag blijkt dat het operationele veld betrokken is bij het voorstel;
3. het project naar verwachting voldoende positieve gevolgen voor de Nederlandse economie heeft;
4. het project een bijdrage aan het creëren van een veiliger Nederland levert.

Met behulp van een drietal roadmaps wordt richting gegeven aan de innovatie:

- **Opereren in ketens en netwerken;**

Doelstelling: de realisatie van 'geïntegreerde beeldopbouw' bij alle betrokken partijen in een keten of netwerk.

Het thema opereren in ketens en netwerken beoogt de effectiviteit van ketens en netwerken te vergroten. Om in ketens en netwerken effectief te kunnen optreden is het noodzakelijk dat de juiste personen op het juiste moment over de juiste informatie beschikken. Goede beschikbaarheid van de relevante informatie binnen ketens en netwerken maakt een efficiëntere en effectievere uitvoering van taken mogelijk.

Binnen het veiligheidsdomein bestaan diverse ketens, waarin meerdere partijen 'geschakeld' functioneren. Bekende ketens zijn de strafrechtelijke keten en de vreemdelingenketen. In toenemende mate is ook sprake van netwerken, waarin deelnemende partijen, op basis van onderlinge afhankelijkheid en ten aanzien van een gemeenschappelijk thema, besluiten tot gezamenlijke activiteiten. Dit geldt bijvoorbeeld in toenemende mate voor de rampen- en crisisbeheersing, maar ook op het terrein van de jeugdzorg.

De doelstelling binnen het thema opereren in ketens en netwerken ligt voor de periode tot en met 2012 op de realisatie van 'geïntegreerde beeldopbouw'. Een eenduidig bij alle betrokken partijen in een keten of netwerk afgestemd beeld zorgt voor betere besluitvorming, optimale inzet van capaciteit (personeel en materieel), en mogelijkheden om tijdig en effectief op te treden.

Geïntegreerde beeldopbouw omvat verschillende bouwstenen, de samenstelling kan per keten en netwerk verschillen. Bouwstenen zijn: sensoren, data, informatie ontsluiten, informatie verrijken, analyse, 'decision support', terugkoppeling. Ook de verschijningsvorm kan verschillen. Zo kan behoefte bestaan aan een eenduidig geografisch situatiebeeld (bijv. bij optreden bij crises of in conflictsituaties) of aan een eenduidige beschrijving van een concrete individuele situatie (bijvoorbeeld bij het gezamenlijk bepalen van de meest effectieve interventie in geval van crimineel of overlastgevend gedrag).

- **Fysieke bescherming;**

Doelstelling: de veiligheid van de professional bij de uitvoering van zijn of haar werkzaamheden moet zoveel als mogelijk worden gewaarborgd gegeven de dreigingen, taken en procedures zoals die er zijn.

Het domein fysieke bescherming beslaat het terrein dat toeziet op de gezondheid, veiligheid en (fysieke) bescherming van de professional die in concrete situaties actief is op het terrein van veiligheid.

De doelstelling voor de fysieke bescherming is dat de veiligheid van de professional bij de uitvoering van zijn of haar werkzaamheden zoveel als mogelijk moet worden gewaarborgd gegeven de dreigingen, taken en procedures zoals die er zijn. Dat betekent dat doelstellingen worden geformuleerd op het gebied van uitrusting en materieel, maar bijvoorbeeld niet ten aanzien van te hanteren procedures.

Voor de veiligheid van de professional is onder meer van belang dat deze beschikt over cruciale en actuele informatie (real-time) m.b.t. bijvoorbeeld de aard en locatie van het incident. Ook dient deze (ook binnen gebouwen) te kunnen communiceren met zijn collega's of leidinggevende (Shared Situational Awareness). Ook dient de professional in besloten ruimtes te weten waar hij en collega's zich bevinden, ook onafhankelijk van visuele informatie.

Ook door middel van beschermende kleding en uitrusting kan veiligheid worden bevorderd. De professional moet optimaal beschermd zijn, waarbij bescherming niet ten koste mag gaan van bijvoorbeeld mobiliteit. De inzet en bruikbaarheid van uitrusting en hulpmiddelen moet niet afhankelijk van de omgeving zijn.

- **Opleiden en trainen met behulp van geavanceerde simulatie.**

Doelstelling: de effectiviteit en inzetbaarheid van het veiligheidspersoneel te vergroten met behulp van waarheidsgetrouwe omgeving om op concrete situaties te oefenen.

De kwaliteit van uitvoerend en ondersteunend personeel bepaalt het welslagen van ieder optreden. Personeelsselectie bij de in- en doorstroom, opleiding en training dragen bij tot de inzetbaarheid. Ook de veiligheid van personeel tijdens optreden en operaties is gebaat bij selectie en beheersing van vaardigheden. Simulatie en kunstmatige omgevingen worden steeds belangrijker bij het opleiden en trainen van het personeel, ook in de veiligheidsector. Hierbij wordt steeds meer gebruik gemaakt van virtuele realiteit en embedded training.

De doelstelling van het thema opleiden en trainen met behulp van geavanceerde simulatie is om de effectiviteit en inzetbaarheid van het veiligheidspersoneel met behulp van innovatie te vergroten. De technologie maakt het mogelijk om in een waarheidsgetrouwe maar efficiënte en veilige omgeving te oefenen op concrete situaties, variërend van een achtereenvolgende op hoge snelheid en het gebruik van geweldsmiddelen tot het gezamenlijk – bestuurlijk en operationeel – opereren in grootschalige crisissituaties.

Grootschalige oefeningen zijn vaak kostbaar, en eenmalig. 'Serious gaming' biedt de mogelijkheid om deze oefeningen te herhalen, scenario's aan te passen aan de verschillende omstandigheden, en maatwerk te bieden. Met inzet van technologie kan de kwaliteit en de effectiviteit van het veiligheidspersoneel op een efficiënte wijze worden vergroot, zonder hen daarbij in onveilige situaties te brengen.

§ 2. Resultaten op programma- en projectniveau

Resultaten en Producten

Korte termijn

1. I-Bridge 2.0;

<p>Doel</p>	<p><i>Bij crisisbeheersing en rampenbestrijding werken diverse civiele hulpdiensten ook met Defensie intensief samen. Deze samenwerking blijft tot nu toe echter meestal beperkt tot samenwerking binnen de afzonderlijke veiligheidsregio's. Bij regio-overstijgende calamiteiten ontbreekt tot nu toe één gezamenlijk systeem waarmee uitwisseling van informatie in de meest brede zin van het woord op efficiënte en effectieve wijze mogelijk is.</i></p> <p><i>Het I-Bridge concept maakt het mogelijk om op flexibele wijze een aantal verschillende communicatiecomponenten en diensten in wisselende combinaties aan elkaar te koppelen op basis van Internet Protocollen. Secure real-time collaboratie en logging worden hiermee mogelijk, evenals het interoperabel en interconnectief maken van voorheen onbenaderbare ICT legacy systemen.</i></p>
<p>Impact (maatschappelijk en economisch)</p>	<p><i>In september 2009 is een deel van het project I-Bridge 2.0 afgerond na het houden van de oefening Combined Endeavor. Deze oefening heeft veel belangstelling en interesse gegenereerd bij spelers in het OOV domein. Er zijn veel aanvragen voor demonstraties en presentaties van het resultaat. Daarnaast worden de resultaten van het project meegenomen als belangrijk(st)e input voor de doorontwikkeling van de volgende versie van een landelijk crisismanagement systeem.</i></p> <p><i>De verschillende industriepartners hebben een netwerk en samenwerkingsverband opgezet voor de verdere ontwikkeling van I-Bridge producten.</i></p>
<p>Scope</p>	<p><i>In I-Bridge 2.0 zijn succesvol technologie typen gecombineerd om een logisch netwerk te creëren dat bruikbaarheden biedt voor rampen- en crisisbeheersing. De uitdaging die nu blijft is de schaalbaarheid, werkbaarheid en betaalbaarheid in relatie tot rampen en crises.</i></p> <p><i>Het project draagt bij aan de realisatie van de doelstelling van het thema "Opereren in ketens en netwerken".</i></p>
<p>Resultaten (incl. verwachte resultaten)</p>	<p><i>Bij de inzet van I-Bridge 2.0 tijdens de oefening Combined Endavour 2009 zijn de functionaliteiten van I-Bridge in onderlinge samenhang voor het eerst beproefd in een scenario, waarin civiel militaire samenwerking centraal stond. Zo werd voor het eerst live een koppeling gelegd tussen C2000, het militaire radiosysteem en het GSM netwerk. Vervolgens werd binnen de geografische component van I-Bridge een koppeling gemaakt tussen de militaire variant van het Command & Control Systeem (ISIS) en de civiele kant (CEDRIC). De oefening is succesvol verlopen.</i></p>

	<i>In 2010 wordt een proof of concept opgeleverd en onderzoek gedaan naar de grootschalige implementeerbaarheid. Hiervoor moet onderzoek worden gedaan naar de schaalbaarheid en de betaalbaarheid van een door te ontwikkelen product.</i>
Deelnemers	<p><i>Overheid: Defensie, IVENT, VTSPN</i></p> <p><i>Bedrijfsleven: GEODAN, Han Dataport, AVENSUS, Microsoft, ESRI, Twisted PAIR, Fujitsu, Thales</i></p> <p><i>Voor de nieuw te beproeven onderdelen m.b.t. verbindingen en de koppeling naar meldkamersystemen zullen nog nader te bepalen industriepartners worden gezocht.</i></p>

Status/voortgang/afwijking per functionaliteit:

- Geoharmonisatie; Ontwikkeling tweede versie module geoharmonisatie met als doel de technische randvoorwaarden te leveren om de publieke, private, open en gesloten bronnen samen te kunnen brengen en zo koppelingen te kunnen leggen met de andere modules binnen het I-Bridge concept. Met behulp van Geografische Informatie Systemen (GIS), gekoppeld in een netwerk, wordt gebruik gemaakt van andere vaak al aanwezige informatie. Door analyse van deze bestaande informatie met de dynamische informatie ontstaan nieuwe informatie en inzichten en kunnen beslissingen worden genomen op basis van deze 'rijkere' informatie.
- Collaboratie; Gebruik portal voor asynchrone samenwerking beproeft. Gebruik collaboratie suite I-Bridge bestaande uit Microsoft (MS) Sharepoint en MS Groove, dat zonder menselijke tussenkomst alle veranderingen in een besloten informatiehuishouding veilig en robuust en met minimaal bandbreedte gebruik synchroniseert.
- Spraakharmonisatie. Beproeving eerste versie van de spraaksuite in I-Bridge. Deze bestaat uit software die allerhande type gebonden methoden om spraak te verzenden (radio, VoIP, analoge telefonie etc.) omzet in gedigitaliseerde geluidstromen (Wide Area Voice Environment (WAVE)).
- Verslaglegging. Eerste versie "I-logger" opgeleverd. Betreft zelfsynchroniserend dashboard, waarin de logging van de verschillende kernfunctionaliteiten (spraak, geo, collaboratie, beveiliging) wordt weergegeven. Het dashboard kan ingezet worden in de verschillende fasen van de oefencyclus en als analysetool tijdens en na feitelijke rampen- en crisisbestrijding. Het biedt de mogelijkheid gegevens binnen een in te stellen tijdframe op te vragen en is daarmee een sterk instrument voor zowel de verantwoording achteraf, als voor analyse, datamining, lessons learned en het uitvoeren van simulaties.
- Cryptoharmonisatie. Cryptoharmonisatie wordt binnen I-Bridge uitgevoerd door het SUPHICE concept. Door cryptoharmonisatie toe te voegen aan spraakharmonisatie wordt het mogelijk om beveiligde gesprekken en ongelijksoortige applicaties aan te bieden binnen een tijdelijke vergaderomgeving. Eerste beproeving SUPHICE concept. Accreditatieproces bij Defensie opgestart.

Een eerste versie van het parkeerdek, de technische infrastructuur waarop alle functionaliteiten moeten 'landen', is beschreven en opgeleverd. Daarnaast is een inventarisatie gemaakt van de hard- en software die nodig is om een demonstratiekit I-Bridge in te richten.

2. Edison TD;

Doel	<i>Indien twijfel bestaat over de echtheid van een aangeboden document of als de parate kennis van de echtheidskenmerken van het bewuste document ontbreekt, geeft Edison TD hulp bij verificatie.</i>
-------------	--

<p>Impact (maatschappelijk en economisch)</p>	<p><i>EDISON maakt het mogelijk om vingerafdrukken sneller en tijdonafhankelijk eenvoudiger en op elke locatie binnen de strafrechtsketen in Nederland (zelfs mobiel) te controleren. Door de toepassing van intelligente software kan het niet meer zo zijn dat foute vingerafdrukken worden afgenomen en dat vingerafdrukken worden opgeslagen van een onvoldoende kwaliteitsniveau. Geautomatiseerde gezichtsherkenning kan binnen de gehele strafrechtsketen worden toegepast en internationale uitwisseling van foto's kan worden gewaarborgd.</i></p> <p><i>Het concept is specifiek voor de Nederlandse Strafrechtsketen ontwikkeld. Dit concept moet ook in andere landen met een vergelijkbaar rechtssysteem toepasbaar zijn. Mede op initiatief van Nederland, is onder het Portugese voorzitterschap van de Europese Unie, in samenwerking met het Verenigd Koninkrijk een Europese conferentie georganiseerd waarbij de thematiek van identiteitsfraude centraal stond. Van de ontwikkelingen waarbij het gebruik van informatie uit de EDISON database een belangrijke rol vervult, mag verwacht worden dat de Nederlandse overheid en het bedrijfsleven hun internationale posities op het terrein van identiteitsmanagement verder kunnen versterken en uitbouwen en de integriteit van de informatie in overheidssystemen daardoor zal toenemen.</i></p>
<p>Scope</p>	<p><i>Identiteitsvaststelling beperkt zich niet alleen tot de strafrechtsketen. Ook andere overheids- en semi-overheidsorganisaties hebben hiermee te maken, zoals gemeenten, zorginstellingen, etc. En daarnaast heeft ook het bedrijfsleven belang bij een juiste identiteitsvaststelling om fraude en misbruik te voorkomen: denk aan verzekeringsbedrijven, banken, postorderbedrijven, etc. De opgebouwde kennis is veel breder inzetbaar.</i></p> <p><i>Het project draagt bij aan de realisatie van de doelstelling van het thema "Opereren in ketens en netwerken".</i></p>
<p>Resultaten (incl. verwachte resultaten)</p>	<p><i>Identificatiezuil</i></p>
<p>Deelnemers</p>	<p><i>Justitie (OM, ZM, DJI, Reclassering), het ministerie van BZK, de Politie en de KMAR. Ook is een aantal uitvoeringsinstanties betrokken waaronder VTS-PN, ICTS en de Justitiële Informatiedienst. Het betreft Strafrechtsketenpartners of gelieerde organisaties. Daarnaast waren bij de ontwikkeling van het concept ook een groot aantal advieskantoren, ICT-bedrijven etc. betrokken.</i></p>

- Bij de identiteitscontrole worden technieken gebruikt zoals documentcontrole, dactyloscopie en foto's. Nieuw hieraan is dat deze technieken gecombineerd worden gebruikt en dat de identiteiten "real-time" kunnen worden geverifieerd door het verbinden van diverse registers bij politie en justitie. Bij de documentcontrole is gewerkt aan het verbeteren van de mogelijkheden om documenten te scannen en de elektronische vastgelegde gegevens uit te lezen. Een zeer belangrijke toevoeging volgt door documenten te controleren op echtheidskenmerken, waardoor kan worden vastgesteld of een document echt is.

- De apparatuur is ondergebracht in een zogenaamde identificatiezuil. Deze zuil is 'molest-proof' en er zijn voorzieningen ingebouwd dat bv. foto's en vingerafdrukken op de juiste wijze worden afgenomen en dat die ook aan de gestelde kwaliteitseisen voldoen.

3. FBUH.

Doel	<p>De doelstelling van het project <i>Fysieke Bescherming en Uitrusting Hulpverleners</i> is om de hulpverlener te beschermen, door betere taakspecifieke bescherming voor de hulpverlener te ontwikkelen;</p> <p>Daarnaast richt het programma zich op het ontwikkelen van effectieve en compacte brandblusmiddelen. Het ontwikkelen van nieuwe blusmiddelen moet uiteindelijk resulteren in het niet hoeven uitvoeren van de "huidige" vorm van de binnenaanval.</p>
Impact (maatschappelijk en economisch)	<p>Er is veel uitwisseling van programmawerkzaamheden/-resultaten met externe partijen: het 'veld', vertegenwoordigd door de Subarena 'Uitrusting en materieel', toekomstige gebruikers als BOCAS Fieldlab, buitenlandse onderzoeksinstituten (Promesis - Gimaex, Frankrijk), etc. Ook is er een belangrijke parallelle synchronisatie met het onderzoeksprogramma EVI (Effectief en Veilig Ingrijpen). Een NDA is overeengekomen met WillemVandeMark beschermepakken.</p>
Scope	<p>Het project draagt bij aan de realisatie van de doelstelling van het thema "Fysieke bescherming".</p>
Resultaten (incl. verwachte resultaten)	<p>Intelligente beschermende kleding en uitrusting Voor het Hulpverlener Informatie Management Systeem (HIMS) zijn sensoren ontwikkeld om:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de indoor positie te kunnen bepalen; - gasconcentraties te meten (van CH₄, O₂, CO); - houding en hartslag te meten van de hulpverlener. <p>HIMS is ontwikkeld en getest binnen het Brandweer OpleidingsCentrum Amsterdam-Amstelland Schiphol (BOCAS).</p> <p>Integratie en toepassing radartechnieken Er is inzicht verkregen in de mogelijkheden van verschillende radartechnieken die voor de operationele hulpverlening van toepassing zijn.</p> <p>Daarnaast is een prototype/demonstrator "Looking thru Walls" (LtW) radarsysteem ontwikkeld.</p> <p>Implementatie in de praktijk De researchcapaciteit van BOCAS is uitgebreid zodat het (bewegings)gedrag van hulpverleners in beeld kan worden gebracht en bestudeerd.</p> <p>State of the art brandbestrijdingsmiddelen Overzicht van effectieve en compacte brandblusmiddelen en een methode om blusmiddelen te evalueren. (Daarvoor bestaan momenteel nog geen normen.)</p>

Deelnemers	<i>LFR, Thales, Smartposition, TNO, BOCAS, WillemVanderMark bv</i>
-------------------	--

Het programma is actueel, verloopt volgens planning. Er is nauwe samenwerking met de gebruikers 'in het veld' middels de Subarena 'Uitrusting en Materieel' waarin het onderzoek en de resultaten maandelijks worden gepresenteerd en besproken. Leden van deze Subarena fungeren als projectbegeleiders.

Het programma FBUH loopt parallel met onderzoeksprogramma 'Effectief en Veilig Ingrijpen' (EVI) - First Responder Moderniserings Programma (FMP), de werkzaamheden in beide programma's worden steeds gesynchroniseerd. Er is dan ook maandelijks overleg tussen de programmaleiders, en programmabegeleiders. Het ontwikkelen van een testsystematiek en normering

Lange Termijn

Door de Onafhankelijke ToetsingsCommissie (OTC) zijn 10 projecten beoordeeld. Op basis van de ranking krijgen de eerste vier projecten na correctie van eventuele niet-subsidiabele kosten, subsidie toegekend. Na correctie blijft nog een budget over van €230.000,-. Dit bedrag zal, onder voorbehoud, worden aangeboden aan project no. 5: vroegsignaleren & interveniëren: van toezicht naar doezicht.

De subsidie voor de verschillende projecten is eind december toegekend aan de verschillende indieners. De projecten zullen begin 2010 worden opgestart.

De vijf geselecteerde projecten zijn:

1. Eye Observe;

Doel	<i>Realiseren van een gevalideerd prototype v/e modulaire virtuele trainingsomgeving gebaseerd op "serious gaming" technologie teneinde camera operators te trainen op het herkennen en interpreteren van afwijkend gedrag.</i>
Scope	<i>Het project draagt bij aan de realisatie van de doelstelling van het thema "Opleiden en trainen met behulp van geavanceerde simulaties"</i>
Resultaten <i>(incl. verwachte resultaten)</i>	<i>Realistisch simuleren van afwijkend gedrag in een realistische omgeving.</i>
Deelnemers	<i>VSTEP, Politie, TNO, NCTb.</i>

De politie Rotterdam-Rijnmond wil graag het steeds belangrijker wordende cameratoezicht effectiever inzetten, vooral voor terrorismepreventie. De moeilijkheid hierbij is dat, anders dan bij veelal duidelijk zichtbare criminaliteit en overlast (bijv. diefstal/overval, drugs dealen, vechtpartijen of samscholende hangjongeren) het tijdig detecteren en identificeren van personen met terroristische plannen zeer lastig is. Daarnaast zal de afdeling Cameratoezicht van de Politie in de komende jaren sterk groeien en ontstaat er een groeiende behoefte aan een efficiënte en effectieve opleiding en training van nieuwe cameraoperators in het herkennen van afwijkend gedrag.

Het is daarom noodzakelijk om de camerabediensers de vaardigheden te laten ontwikkelen om gedragingen die specifiek zijn voor terroristisch of crimineel gedrag te kunnen herkennen. Daarom is kennis nodig over afwijkend gedrag en moet er een effectieve training ontwikkeld worden om de camerabediensers de benodigde vaardigheden bij te brengen om het gedrag te kunnen herkennen. De overdracht van de kennis over detectie en identificatie van afwijkend gedrag aan de camerabediensers van de politie zal bij voorkeur geschieden m.b.v. simulaties. Visualisatie is binnen opleiden en trainen immers een krachtig middel.

VSTEP heeft als gespecialiseerde ontwikkelaar van serious games en trainingsstimulatoren grote ervaring opgedaan op het vlak van het simuleren van handelingen ten behoeve van allerlei veiligheidstrainingen. In dit project zal VSTEP een virtuele simulatietraining ontwikkelen waarmee camerabedieneren getraind worden in het herkennen en interpreteren van afwijkend gedrag van mensen in de publieke omgeving.

TNO heeft in opdracht van de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding (NCTb) een onderzoek uitgevoerd naar de herkenning van afwijkende gedragingen middels cameratoezicht. TNO en de NCTb zullen nu de opgedane kennis over afwijkend gedrag omzetten in realistische oefenscenario's die door VSTEP gesimuleerd kunnen worden en daarmee de basis vormen voor de opleiding en training van de camerabedieneren. Politie Rotterdam-Rijnmond zal praktijkkennis inbrengen over de handelingen van de camerabedieneren en zal de nieuw ontwikkelde simulatietrainingen uitgebreid testen en evalueren.

2. Integratie van luchtwaarneming in de commandovoeringketen;

Doel	<i>Invoeren van real-time sensor informatie van een UAV gebonden waarnemingssysteem in de commandovoeringketen van de veiligheidsregio's.</i>
Scope	<i>Het project draagt bij aan de realisatie van de doelstelling van het thema "Opereren in ketens en netwerken".</i>
Resultaten <i>(incl. verwachte resultaten)</i>	<i>Ontwikkelde procedures en tactieken om dergelijke systemen in te zetten. Demonstratie/functionele beproeving bij een (rampen) oefening.</i>
Deelnemers	<i>Brandweer, KLPD, NLR, Geodan, Delft Dynamics.</i>

De brandweer en politie hebben een sterke behoefte aan een real-time overzichtsbeeld van hun interessegebied. Dit beeld moet gedeeld kunnen worden met veiligheidspartners. Voor toepassingen als bestrijding van grote branden en opsporing & handhaving is er een behoefte aan een luchtwaarnemingscapaciteit, welke onder lokale controle staat en in staat is om luchtfoto's en video live (real-time) te koppelen aan de in gebruik zijnde commandovoeringssystemen van de lokale commandant en in de crisisruimte. Een dergelijke capaciteit bestaat nu niet, huidige middelen zijn niet in staat om urgente vragen van een brandweer commandant (b.v. uitgestrektheid van de brand, locatie van personeel en burgers, samenstelling rookpluimen) adequaat te beantwoorden.

In het aangevraagde project willen de deelnemers onderzoeken op welke wijze en onder welke condities kleine onbemand vliegende waarnemingssystemen geïntegreerd kunnen worden in de commandovoeringketen, om zodoende bij te dragen aan een effectievere bestrijding van grote branden. In het project wordt het gebruikskoncept van luchtwaarneming uitgewerkt, waarna luchtwaarnemingsmiddelen en het commandovoeringssysteem worden aangepast, geïntegreerd en getest. Hierna zal een demonstratie en validatie van het gebruikskoncept plaatsvinden.

Het project is een eerste stap op weg naar een mogelijk aanschaftraject van onbemande vliegende waarnemingssystemen door de brandweer. Het project verschaft de brandweer inzicht in eisen, mogelijkheden, processen etc. voor inzet van dit soort systemen. Daarnaast is er spin-off naar, in eerste instantie, andere gebruikers in de veiligheidssector, zoals het KLPD en de politiekorpsen en in tweede instantie, potentiële gebruikers in de industrie. Operationele invoering van onbemande vliegende waarnemingssystemen bij de brandweer zal bijdragen aan een sterk verbeterde informatiepositie (en besluitvorming) van hulpverleners op verschillende niveaus (lokale commandant, crisiscentrum, meldkamer) en in verschillende kolommen, veiliger inzet van hulpverleners en snellere afhandeling van incidenten (en daarmee minder economische schade).

De projectpartners brengen de benodigde gebruikskennis en technische kennis bij elkaar om dit project goed ten uitvoer te kunnen brengen. Het project past binnen de strategische ambities van elk van de partners. Deze partners vormen een mix van gebruikers, kennisinstellingen en MKB industrie. De economische perspectieven die dit project aan de deelnemende MKB industrie biedt zijn concreet en erg aantrekkelijk. Naast ruime afzetmogelijkheden in Nederland is er groot potentieel voor export.

Het project past in de focus geïntegreerde beeldopbouw van de Maatschappelijke Innovatie Agenda Veiligheid "Opereren in Ketens en Netwerken": gebruik van real-time informatie van sensoren op onbemande systemen ten dienste van situational awareness.

3. (Personal Cooling voor Personal Protective Equipment) PPE;

Doel	<i>Reduceren van de warmtebelasting in uitrusting of beschermende kleding.</i>
Scope	<i>Het project draagt bij aan de realisatie van de doelstelling van het thema "Fysieke bescherming".</i>
Resultaten <i>(incl. verwachte resultaten)</i>	<i>Het kunnen monitoren en efficiënt regelen (van de verschillende onderdelen) van het persoonlijke koelsysteem.</i>
Deelnemers	<i>Defensie, Brandweer, Thermolcon, TNO</i>

Gemeenschappelijke dreigingen en risico's die in het thema Fysieke bescherming worden genoemd en een relatie met beschermende kleding hebben, zijn vuur, hittebelasting en (extreme) weersinvloeden. Werken in de warmte of in beschermende kleding leidt al gauw tot discomfort. De lichaamstemperatuur neemt toe, men begint te zweten, de huid wordt nat en de kleding begint aan de huid te plakken. Dit discomfort, zeker als dit overgaat in werkelijke fysiologische belasting, kan leiden tot prestatievermindering en mogelijk zelfs tot een verhoogde kans op ongevallen.

Bij defensie, brandweer en politie blijkt dat er behoefte is om de warmtebelasting in een uitrusting of beschermende kleding te verminderen.

De resultaten die moeten worden verkregen voor een personal cooling voor personal protective equipment zijn het monitoren en efficiënt regelen van de onderdelen van het persoonlijk koelsysteem op het gebied van Human Thermoregulation, koudeopwekking en power management. Op deze manier ontstaat er een lichtgewicht systeem dat compacter, energiezuiniger en daarmee langer te gebruiken is.

Met de resultaten wordt het dragen van beschermende kleding comfortabeler en wordt bij nieuwe producten direct koeling geïntegreerd. Het project wordt uitgevoerd door Thermolcon in samenwerking met TNO.

4. Openbaar vervoer en openbare veiligheid.

Doel	<i>Vergroten bruikbaarheid gegevens (o.a. data incidentenregistratie en camera informatie) voor de verschillende ketenpartijen om het proces van opsporing, preventie en beleidvorming beter te kunnen ondersteunen.</i>
Scope	<i>Het project draagt bij aan de realisatie van de doelstelling van het thema "Opereren in ketens en netwerken".</i>

Resultaten <i>(incl. verwachte resultaten)</i>	<i>Een (data) systeem waarmee data van incidenten registratie snel gevalideerd zijn (en daarmee voldoen aan bewijstechnische en beleidsmatige eisen) en beschikbaar komen voor ketenpartijen.</i>
Deelnemers	<i>RET, Politie, VCS Observation, Haskoning, KPN, TNO</i>

De Centrale Verkeersleiding (CVL) van de RET is ondermeer verantwoordelijk voor de veiligheid van het openbaar vervoer in de Stadsregio Rotterdam. Informatie omtrent de actuele veiligheidssituatie is afkomstig van incidentenregistratie en camera's. Deze data blijken om meerdere redenen niet voldoende om reactie, opsporing, beleid en/of preventie op te baseren. Dit geldt zowel voor de RET als de politie, die de veiligheid in ketenverband plegen te bevorderen.

De huidige data stromen maken de noodzakelijke geïntegreerde beeldopbouw onmogelijk. Om de inspanningen van de RET en de politie efficiënter en effectiever te doen zijn en daarmee het openbaar vervoer veiliger te maken is het noodzakelijk om "data" te veranderen in "bruikbare data". Dat wil zeggen data die verbeterend beleid mogelijk maken. Er worden een aantal vernieuwingen voorzien:

- nieuwe incidentenregistratie, die melding snel en eenvoudig mogelijk maakt en terugkoppeling garandeert;
- nieuwe wijze van cameraregistratie uitgaande van detecterende/signalerende systemen;
- koppeling incidentenregistratie en video materiaal ten behoeve van geïntegreerde beeldopbouw nodig voor bewijsvoering e.d.;
- snelle opslag en screening van data en video materiaal mogelijk maken. Hiertoe wordt een methode toegepast die effectief zoeken in video materiaal mogelijk maakt.

De voorziene vernieuwingen zijn nog niet in deze geïntegreerde vorm elders aangetroffen. De RET zal in dit project bijgestaan worden door toonaangevende bedrijven en er zal samen met de politie worden samengewerkt.

5. Vroegsignaleren & interveniëren: van toezicht naar doezicht

Doel	<i>Functionarissen met een veilige publieke taak proactief laten optreden voordat escalatie of overtredingen optreden.</i>
Scope	<i>Het project draagt bij aan de realisatie van de doelstelling van het thema "Opereren in ketens en netwerken".</i>
Resultaten <i>(incl. verwachte resultaten)</i>	<i>Een ontwikkelde en getoetste toezicht- en bejegeningmethodiek waardoor preventief en de-escalerend opgetreden kan worden.</i>
Deelnemers	<i>Lentenaar BV, Politie Gelderland-Midden, Advies en Onderzoeksorganisatie Beke BV, TNO Defensie en Veiligheid, Trigion Beveiliging BV en Stichting Binnenstadmanagement Arnhem.</i>

Economische centra als binnensteden, winkelcentra, voetbalstadia en evenementen kenmerken zich door grote bezoekersaantallen en onoverzichtelijke situaties. In combinatie met alcohol en eventuele andere verdovende middelen kan al snel een licht ontvlambare situatie ontstaan die slechts een vonk nodig heeft om tot escalatie te komen. In het geval van een dergelijke escalatie blijkt de aanwezige capaciteit aan veiligheidspersoneel vaak onvoldoende, waardoor niet alleen de maatschappelijke veiligheid in het gedrang komt, maar ook de veiligheid van het personeel zelf (denk aan Hoek van Holland).

In de huidige situatie treden functionarissen met een veilige publieke taak vaak “reactief” op, ofwel volgens hun bevoegdheden. Dat wil zeggen dat vaak pas na escalatie of overtreding wordt opgetreden, waardoor vaak onnodig overlastgevend of crimineel gedrag plaats vindt.

- De kenmerken van overlastgevend en gewelddadig gedrag kunnen vaak gesignaleerd worden voordat de zaak escaleert. Het doel van het project is om de werkwijze van vroeg signaleren en interveniëren succesvol toe te passen waardoor onveilige situaties in de kiem worden gesmoord en negatieve effecten als economische schade zoveel mogelijk worden voorkomen. De projectdoelstellingen zijn:
- Verhogen van de maatschappelijke veiligheid door ontwikkelen en toepassen van een consistente toezicht- en bejegeningsmethodiek waardoor preventief en de-escalierend opgetreden kan worden.
- Het verbeteren van zowel de kwaliteit als de inzetbaarheid van het personeel om daarmee de effectiviteit te verhogen en inzet van de capaciteiten (personeel en materieel) van de betrokken netwerkpartners te optimaliseren.
- Verbetering van het imago, de beleving, de toegankelijkheid en de sfeer in de binnenstad van Arnhem, waardoor de binnenstad als economisch en ondernemersklimaat beter kan presteren.
- Verwijdering uit de top 3 van de AD misdaadmeter.

Deelnemers aan het project zijn: Lentenaar BV, Politie Gelderland-Midden, Advies en Onderzoeksorganisatie Beke BV, TNO Defensie en Veiligheid, Trigion Beveiliging BV en Stichting Binnenstadmanagement Arnhem.

§ 3. Financiën

Financieel overzicht

Korte termijn

I-Bridge 2.0

Betreft	Timebox 1-2	Timebox 3 okt09- apr10	Timebox 4 mei10- dec10	Totaal
Capaciteit personeel (intern vtsPN/ Defensie)	830.000	405.000	300.000	1.535.000
Capaciteit externe marktpartijen	830.000	485.000	400.000	1.715.000
Hard- en software	175.000	50.000	50.000	275.000
Oefening/demo			50.000	50.000
Promotie/communicatie		20.000	5.000	25.000
TOTAAL	1.835.000	960.000	805.000	3.600.000

Edison TD

Per eind 2009 is het geplande budget (1000 k€) gerealiseerd. Het budget is conform de afspraken ondergebracht bij het Programma Informatievoorziening Strafrechtsketen (PROGIS).

FBUH

Per eind 2009 is het geplande budget (1000 k€) gerealiseerd. De werkpakketten 4 en 7 waren halverwege het FBUH-programma gereed. De overige projecten zijn gestadig over de programmaperiode gerealiseerd. Er is nog geen budget beschikbaar voor vervolg van het programma FBUH. Als gevolg van de vertraagde toekenning van FBUH werd in 2008 maar 19 k€ van de geplande 95 k€ gerealiseerd, het restant is in 2009 weer ingehaald en alsnog gerealiseerd.

WP	Totaal (in k€)	Projectbegeleiding
1. Management en samenwerking	80	Hans Versnel
2. Intelligente beschermende kleding en uitrusting	210	Raymond Bras
3. Taakspecifieke kleding en uitrusting	150	Bob Scharloo, Jan Heukelom
4. Integratie en toepassing en radartechnieken in de dagelijkse praktijk	50	Ton Kraak
5. Implementatie in de praktijk	260	Ruud Goed
6. State of the art van de huidige (innovatieve) brandbestrijdingsmiddelen	100	Roald Paaps
7. Strategie voor de ontwikkeling van de First Responder van de toekomst	150	Rob Dekker Hans Versnel
	1000	

Lange termijn

Op basis van de ranking krijgen de eerste 4 projecten na correctie van eventuele niet-subsidiabele kosten volledig toegekend. Na correctie blijft nog een bedrag over van ongeveer 230 k€. Dit zal onder voorbehoud worden aangeboden aan het project vroegsignaleren & interveniëren: van toezicht naar doezicht. Het hoofddoel moet worden gehandhaafd, enkele doelstellingen mogen echter wel aangepast worden.

Projectnaam	Projectkosten	Gevraagde subsidie	Subtotaal
1. Eye Observe	606.724	342.589	342.589
2. Integratie van luchtwaarneming in de commandovoeringketen	690.800	334.538	677.127

3. PPE	1.155.220	629.968	1.307.095
4. Openbaar vervoer en openbare veiligheid	387.425	115.669	1.422.764
5. Vroegsignaleren & interveniëren: van toezicht naar Doezicht	1.579.456	686.905	2.109.669

Analyse / prognoses

Korte termijn

I-Bridge 2.0

Het kasritme voor I-Bridge vastgesteld op:

2008: 1.0 M€

2009: 1.6 M€

2010: 1.0 M€

Timeboxen 1 en 2 zijn afgerond en op 4 november jongstleden heeft de stuurgroep I-Bridge groen licht gegeven voor het faseplan timebox 3. Dit betekent dat de voortgang in lijn ligt met de gemaakte plannen tot nu en de prognose voor het resterende deel 2009 en 2010 niet veranderd.

Edison TD

Realisatie verloopt als gepland. Edison TD vormt onderdeel van het programma Informatievoorziening Strafrechtskeren (PROGIS).

FBUH

De realisatie verloopt als gepland. Er hebben geen veranderingen in het financieel plan plaatsgevonden. De prognose is dat het programma Fysieke Bescherming & Uitrusting Hulpverleners geen vervolg zal krijgen conform het ontwikkelde programma door een, tijdens het lopende programma ingevoerde wijziging van de subsidieregeling.

Lange termijn

Het ministerie van EZ maakt gebruik van een andere begrotingssystematiek dan de overige deelnemende ministeries. Dat heeft dit jaar geleid tot een onderuitputting van het budget.

Bij de tender is 1,5 M€ beschikbaar gesteld. Binnen de EZ begrotingsregels betekent dit dat er voor 1,5 M€ aan verplichtingen kan worden aangegaan. Betaling vindt echter de komende jaren plaats. Met andere woorden: de subsidies worden in 2010 en 2011 uitgegeven.

Om te voorkomen dat er komend jaar onderuitputting plaats vindt, kunnen twee maatregelen worden genomen:

1. Afspraken maken met FIN om bij de komende tender de verplichtingen voor de komende jaren aan te kunnen gaan.
2. Naast de tender tevens andere projecten financieren (bijv. verder financieren Edison TD, I-Bridge 2.0 en/of FBUH).